

Statenmededeling

Onderwerp

Actualiteiten uitvoering programma natuur najaar 2023

Datum

28 november 2023

Documentnummer

GS: C2325634/5369977

PS: 5376280

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De actualiteiten rond het beleidskader Natuur 2030 en uitvoeringsagenda Natuur 2023 - 2027.

Aanleiding

Zoals in de [Statenmededeling Actualiteiten Stikstof](#) is aangegeven, informeren wij u via deze Statenmededeling over verschillende actuele ontwikkelingen rond de uitvoering van het Beleidskader Natuur en de uitvoeringsagenda Natuur. We nemen u met trots mee in de resultaten die in de afgelopen periode zijn gerealiseerd.

Bevoegdheid

Wij informeren u in het kader van de actieve informatieplicht van het college van Gedeputeerde Staten.

Het Brabants Natuurbeleid steelt op drie pijlers. Natuur is een kerntaak van de provincie, vastgelegd in het Beleidskader "Natuur 2030, robuust, inclusief en verbonden" en in de Uitvoeringsagenda 2023 t/m 2027. Dat vertaalt zich in onze ambitie: het vergroten van de biodiversiteit in Brabant.

De provincie werkt samen met partners, bedrijven en inwoners aan het versterken, verbeteren, verbreden en verbinden van de natuur. Wij informeren u langs de hoofdlijnen van ons natuurbeleid over een aantal grote en kleine ontwikkelingen en successen in periode vanaf september 2023 tot heden.

Kernboodschap

ROBUUSTE NATUUR

Datum

28 november 2023

Documentnummer

GS: C2325634/5369977

PS: 5376280

1. *Als provincie werken we aan een natuur die robuust is – tegen een stootje kan (klimaatrobuust); waar de biodiversiteit goed is.*

- De verschijning van 'De Natuurmakers', het boek van het Groen Ontwikkelfonds Brabant, in november 2023, geeft een overzicht van 10 jaar werken aan het natuurnetwerk in Brabant. Dit boek is beschikbaar voor de Statenfracties.
- In november zijn de werkzaamheden aan het Markdal-Zuid van start gegaan, voor de aanleg van 36,5 hectare nieuwe natuur in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta.
- Het Grenspark Kempen~Broek is door de Nederlandse en Vlaamse Unesco Commissies aangedragen om genomineerd te worden als Unesco Biosfeergebied [Kandidatuur GrensPark Kempen~Broek voor Unesco Biosfeergebied - Provincie Noord-Brabant](#).
- We hebben diverse stappen gezet voor bos in Brabant. Vanuit de subsidieregeling Natuur - Boscompensatie buiten Natuurnetwerk Brabant heeft Brabant € 9,68 miljoen geïnvesteerd in projecten die gericht zijn op boscompensatie, in de vorm van het aanplanten van nieuw, hoogwaardig natuurbos. Of in de inrichting van natuurbos in combinatie met functiewijziging. Bijvoorbeeld door het planten van nieuw bos op agrarische grond. (<https://www.brabant.nl/subsites/brabantse-bomen/actueel/nieuws/2023/brabant-investeert-9,68-miljoen-in-natuur-boscompensatie-buiten-natuurnetwerk-brabant>)
- De campagne Meer bomen Nu heeft resultaat. Afgelopen periode kregen meer dan 50.000 bomen een tweede kans; dat zijn er 25.000 meer dan vooraf ten doel was gesteld. (<https://www.brabant.nl/subsites/brabantse-bomen/actueel/nieuws/2023/meer-dan-50000-bomen-krijgen-2e-kans-in-brabant>). Inmiddels is de campagne voor 2023 – 2024 van start gegaan (<https://www.brabant.nl/subsites/brabantse-bomen/actueel/nieuws/2023/campagne-meer-bomen-nu-2023-2024-van-start>).
- Agroforestry in Van Gogh Nationaal Park houdt in dat er door het aanplanten van de juiste soort bomen of struiken op landbouwpercelen een nieuwe inkomstenbron kan ontstaan voor ondernemers en een bijdrage geleverd worden aan de biodiversiteit en de landschapskwaliteit in Van Gogh NP. De eerste deelnemers hebben hun agroforestry-plannen uitgevoerd, waarmee zo'n 10 hectare agroforestry is gerealiseerd. De overige deelnemers gaan in het najaar van 2023 aan de slag om hun project te realiseren. [Agroforestry succesvol in Van Gogh Nationaal Park - Brabant Bos Provincie Noord-Brabant](#)
- Dat bos ook van oorsprong veel voorkomt in Brabant blijkt wel uit de hoeveelheid plaatsnamen met een verwijzing naar een bos. Deze zijn

inzichtelijk gemaakt in de afgelopen zomer gelanceerde bostoponiemenkaart van Brabant [Bosplaatsnamen - Brabant Bos Provincie Noord-Brabant](#).

- In het afgelopen najaar is een aantal adviezen van de Ecologische Autoriteit op onze Natuurdoelanalyses verschenen. Voor de volgende Natura 2000-gebieden zijn nu adviezen van de Ecologische Autoriteit beschikbaar: Biesbosch, Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux, Kempenland-West en Regte Heide & Riels Laag, Deurnsche Peel & Mariapeel, Groote Peel, Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek en Oeffelter Meent. De adviezen zijn te vinden op de [website van de Ecologische Autoriteit](#). De Ecologische Autoriteit onderschrijft de conclusies van de natuurdoelanalyses en ziet dat er al veel maatregelen genomen worden in de gebieden maar ook dat nieuwe, aanvullende maatregelen, nodig zijn voor voldoende herstel van natuur. Het gaat hier om onderzoeken, maatregelen in de natuurgebieden maar ook erbuiten. Voor veel natuurdoelen moet de stikstofdepositie omlaag en de grondwaterstand omhoog.
- Eerder hebben wij uw Staten geïnformeerd over de resultaten van de natuurdoelanalyses van de Natura2000-gebieden waarvoor de provincie de zogenaamde voortouwnemer is. Voor de overige Natura 2000-gebieden die deels in Noord-Brabant liggen zijn andere provincies dan wel het Rijk de opdrachtgever voor het opstellen van de natuurdoelanalyse. Het gaat om:
 - Boschhuizerbergen (provincie Limburg);
 - Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (provincie Limburg);
 - Krammer-Volkerak (Rijkswaterstaat);
 - Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (provincie Gelderland).Deze natuurdoelanalyses zijn inmiddels ook opgesteld en te vinden via deze link: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/natuur-monitoring-en-gebiedsgerichte-aanpak/natuurdoelanalyses/>
Uit de conclusies blijkt dat binnen de grenzen van Brabant er wat betreft stikstofdepositie een verslechterd beeld geconstateerd is in de Natura 2000-gebieden "Boschhuizerbergen" en "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven".
Voor het Natura 2000-gebied Boschhuizerbergen heeft de Ecologische Autoriteit haar advies inmiddels ook uitgebracht.
- In de Natura 2000-gebieden is een aantal mijlpalen gerealiseerd. Zo is de Westelijke Langstraat afgerond, waardoor nu een hogere en stabiele waterstand ingeregeld kan worden. ([Animatie Westelijke Langstraat - YouTube](#)). Ook is door het afronden van project Leegveld ([Video](#)) een goede basis gelegd om de natuur te laten herstellen.
- In Fase 1 van het Landelijk Programma Natuur (LPN) heeft Brabant de beschikbare 80 miljoen euro (inclusief de €9,68 miljoen voor bos buiten NNB zoals hierboven vermeld) volledig toegewezen aan diverse projecten. Inmiddels is de voorbereiding voor LPN Fase 2 gestart, die in 2024 van kracht wordt.
- Op 10 november verscheen de video: 'Het Brabants landelijk gebied verandert', die de noodzaak en complexiteit van de Groenblauwe

Datum

28 november 2023

Documentnummer

GS: C2325634/5369977

PS: 5376280

Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) uitlicht

(<https://www.youtube.com/watch?v=hEAaQE2OWaU>)

- Vanuit verschillende GGA-gebieden is nieuws te melden. Zo was er onder andere een online informatiebijeenkomst Ulvenhoutse bos op 13 november 2023 (<https://vimeo.com/879778209/77007bac04?share=copy>) en Kennisbijeenkomst Landschotse heide op 28 november 2023 ([Nieuws | GGA groen blauw](#)).

Datum

28 november 2023

Documentnummer

GS: C2325634/5369977

PS: 5376280

**BRABANT
NATUURINCLUSIEF**

2. Als provincie werken we aan een natuur die inclusief is - in en buiten natuurgebieden aanwezig.

Deze pijler richt zich op het natuurinclusief ontwikkelen, bouwen en beheren. Om kennis te delen met en door gemeenten, waterschappen, wegbeheerders en terreinbeherende organisaties over de Brabantse aanpak voor het beheer van de eikenprocessierups vond er op 1 november een netwerkbijeenkomst plaats, waarbij meterologe en biologe Margot Ribberink een lezing gaf en ook gedeputeerde Hagar Roijackers aanwezig was (<https://youtu.be/IDV7uJA2hA4>).

**NATUUR VOOR EN
DOOR BRABANDERS**

3. Als provincie werken we aan een natuur die verbonden is - elke Brabander verwelkomt en waar Brabanders graag aan bijdragen.

- Belangrijk in deze pijler is informeren en kennis delen. Zo verscheen in september de nieuwsbrief netwerk biodiversiteit, met daarin onder andere aandacht voor Basiskwaliteit voor de natuur (BKN), een beweging die gemeente en instellingen praktische adviezen geeft om de biodiversiteit te verhogen ([Nieuwsbrief Netwerk Biodiversiteit Brabant - september 2023](#)). Ook vond er een netwerkdag plaats voor het Partnernetwerk Biodiversiteitsherstel Brabant.
- Vermeldenswaard is dat het vernieuwd crowdfundingplatform [Brabanders voor Natuur](#) live is gegaan.
- En tot slot staat de Boom van het Jaar in Oisterwijk. Deze oude lindeboom won deze verkiezing onder andere dankzij veel stemmen van Brabantse inwoners.

4. Als provincie werken we aan onze wettelijke taken en rijksopgaven

- Om te komen tot een Brabants Programma Landelijk Gebied vond op 12 oktober 2023 de vijfde Brabantbrede bijeenkomst plaats.
- Gedeputeerde Hagar Roijackers werkte vanuit de betrokkenheid bij het Brabants Programma Landelijk Gebied mee aan een 'podcast/ webcast' van Omroep Brabant: Brabant op weg naar de verkiezingen, over leefklimaat en landbouw (<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:share:7127676402404876288>).
- Ook als het gaat om fauna zijn er successen te melden. Voor het tweede jaar is een kraanvogelpaar aan het broeden in de Peelvenen, nu voor het eerst in het Brabantse deel. Dat een kraanvogelpaar opnieuw voor de Peelvenen kiest als broedplek is daarom goed te verklaren. Kraanvogels houden van uitgestrekte natte natuur, zoals hoogveen of natte heide. Het broedsucces van de kraanvogel is dus een bevestiging dat de getroffen maatregelen voor hoogveenherstel effect hebben. [Broedsucces kraanvogel in Deurnsche Peel - Provincie Noord-Brabant](#)
- De wolf houdt, ook landelijk, de gemoederen bezig. Om op een aansprekende manier te informeren over wat de vestiging van de wolf in Nederland betekent en wat de rol van de provincie is, heeft de provincie zelf communicatiemiddelen laten ontwikkelen en een bijdrage geleverd aan de landelijke communicatie. Bijvoorbeeld de animatie over de wolf in Brabant (<https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/wolf-in-brabant>), de podcastserie De kwestie wolf <https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/wolf-in-brabant> of de veldbijeenkomst wolf met schapenhouders in Achelse kluis <https://twitter.com/Brabant/status/1711467686348103893>
- Ook stimuleren we dat alle Brabantse gemeenten een gebiedsgerichte ontheffing kunnen krijgen in het kader van de Wet Natuurbescherming voor soortenbescherming (bescherming van kwetsbare planten en dieren). Voorwaarde hiervoor is dat gemeenten een effectief en juridisch houdbaar soortenmanagementplan maken en uitvoeren. We willen dit systeem eenvoudiger en effectiever maken. We bereiken daarmee dat huizen sneller gebouwd, geïsoleerd en gerenoveerd kunnen worden, en dat beschermde dieren en planten in het gebouwde gebied beschermd blijven.
- De afgelopen periode is er in opdracht van de provincie veel inzet gepleegd op het actief opsporen en bestrijden van nesten van de Aziatische hoornaar.

Consequenties

1. *De actuele ontwikkelingen in de verschillende pijlers van het beleidskader Natuur dragen bij aan het versterken van de biodiversiteit in Brabant.*

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

Alle bovenstaande ontwikkelingen zijn terug te vinden op de Brabantse website of een van de subsites of zijn reeds gepubliceerd of onder de aandacht gebracht via de (social) media kanalen van de provincie.

Vervolg

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Datum

28 november 2023

Documentnummer

GS: C2325634/5369977

PS: 5376280

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. P.J. Buijtels

Programmamanager: mevrouw N. Wester, 06 18 30 34 01,
nwester@brabant.nl.

Auteur: mevrouw M.P.J. Giesendorf, 06 18 30 31 67, mgiesendorf@brabant.nl.